

Preek Capelle-Schollevaar, 18 december 2011, 9.15 uur (Vierde Adventszondag)

Thema: 'De toekomst is aan God!' naar aanleiding van Daniël 2: 1-2 en 25-49 (kern: vers 44) en Filippenzen 2: 5-11

1. Knagende onzekerheid en onrust...

Waarover gaat het in Daniël 2? Over een machthebber, die onrustig in zijn bed ligt te woelen. Nou... het lijkt wel alsof je de krant leest! Want dit is wel het jaar van de machthebbers die onrustig in bed liggen te woelen: Ben Ali van Tunesië, Moebarak van Egypte, Saleh van Jemen, Kadaffi van Libië, Assad van Syrië, Poetin van Rusland... Overall wankelen de machthebbers, als beelden op lemen voeten... Deze wereld zit vol onzekerheid. En die onzekerheid, zit die ook niet in ons eigen hart?

Wat kun je je als jongere vaak onzeker voelen. Vinden de anderen me wel leuk? Ga ik het redden op school, op mijn werk? Wat voor opleiding moet ik gaan doen? Zal ik een vriend(in) vinden? En als je een relatie hebt, dan is de vraag: passen we echt bij elkaar? Maar ook als oudere kan de onzekerheid aan je vreten. Hoe gaat het verder met mijn gezondheid? En hoe lang kan ik hier nog blijven wonen? Hoe moet het verder, nu ik steeds meer dingen vergeet? En met mijn kinderen, met mijn kleinkinderen, gaat dat allemaal wel goed? De toekomst is onzeker!

Misschien zit u volop in die middenfase, met de drukte van alles wat er gebeurt. Ook dan kunnen er dingen zijn die je soms aanvliegen: moet ik nou de rest van mijn leven dit werk blijven doen? Of zal ik toch nog een switch maken? En mijn huwelijk, mijn relatie, gaat dat wel goed? Je gaat ontdekken dat je echt ouder wordt, en dat kan heel confronterend zijn. Het leven loopt anders dan je dacht. Misschien heb je jonge kinderen. Je hebt daarnaar uitgekeken, maar nu denk je soms: hoe houd ik dit vol? Dit is soms zó slopend! Daar kun je wakker van liggen... Wat brengt de toekomst? 2012 en daarna?

2. Op zoek naar het antwoord én naar de vraag

Nebukadnezar laat al zijn wijzen en geleerden komen. En als ze daar voor hem staan, dan is hij glashelder en keihard. 'Ik heb gedroomd, en ik wil van jullie de uitleg. Maar niet alleen de uitleg, jullie moeten me ook de droom zelf vertellen. Als het lukt, zal ik je overladen met goud en eer. Als jullie het niet kunnen, laat ik jullie allemaal in stukken houwen en vernietig ik jullie huizen.' De geleerden trekken wit weg. 'O koning, nog nooit heeft een vorst zoiets gevraagd van zijn dienaren. U móét uw droom vertellen, anders kunnen we geen uitleg geven.' Maar Nebukadnezar weet niet van wijken. 'Als jullie het mij niet vertellen, worden jullie allemaal gedood!' Waarom zou Nebukadnezar dit vragen? Zou hij zelf zijn droom vergeten zijn? Dat zou kunnen, dat hij iets gedroomd heeft, waardoor hij onrustig is, maar hij weet niet meer precies wat het was. Of wilde Nebukadnezar zijn wijzen op de proef stellen? 'Als ze echt contact hebben met de goden, dan moeten ze dit kunnen weten.' Ik denk eigenlijk: dat laatste. Nebukadnezar is vuurbang om bedrogen te worden. Om de één of andere uitleg op de mouw gespeld te krijgen, die helemaal niet waar is. Hij wil zekerheid! Hij zoekt naar houvast! Is dat eigenlijk in ons leven ook vaak niet hetzelfde? Je kunt in je leven zo'n vage onrust hebben. Je krijgt er de vinger niet achter. Je wilt daarom dat mensen om je heen niet alleen met antwoorden komen, maar dat ze jouw vragen boven tafel krijgen. Waar zit je nou écht mee?

Achter dat wrede gezicht van Nebukadnezar schuilt een hunkerend hart...

3. Neem als sleutelfiguur je verantwoordelijkheid!

Dan bereikt dat bericht Daniël. Ook Daniëls leven loopt gevaar! Ook hij behoort bij de wijzen van Babel. En dat geldt ook voor zijn drie vrienden, Sadrach, Mesach, en Abednego, vier Joodse jongeren, in dienst van de koning van Babel. Deze vier zijn echt jong. Kijkt u maar in vers 1 van hoofdstuk 2: 'In het tweede jaar van de regering van Nebukadnezar...' Die zin, die stelt de uitleggers voor een raadsel. Want deze Joodse jongens hadden een opleiding achter de rug van drie jaar, en ze hadden die opleiding inmiddels afgerond. Dus hoe zit dat dan? Wat mogelijk is, is dat die opleiding geen drie jaar duurde, maar zich uitstreckte over drie jaren: dus een stukje van één jaar, een heel tweede jaar, en een stukje van een derde jaar. Dan is die opleiding totaal misschien anderhalf jaar geweest. Dat zou kunnen. We weten het niet precies. Maar wat we wel weten is dat deze gebeurtenissen plaatsvinden heel vroeg in de regeerperiode van Nebukadnezar. En omdat hij deze vier Joden als jongens naar het hof heeft gehaald, moeten zij dus ook nog heel jong zijn. Misschien een jaar of twintig. En nu krijgt die jonge Daniël dat bericht: 'Jij wordt gedood, samen met alle andere wijzen van Babel, als je niet de koning zijn droom vertelt, samen met de uitleg.' Als

Daniël dat bericht krijgt, dan beseft hij één ding heel duidelijk: alleen de levende God kan hier helpen! En wie is de levende God? Niet de goden van Babylon, want dat zijn afgoden. De levende God is de God van Israël. Daniël beseft nu heel duidelijk dat er een last ligt op zijn schouders: als hij niet met de oplossing komt, of één van zijn vrienden, dan komt niemand met de oplossing. 'Ik ben nu de sleutelfiguur,' beseft Daniël. 'Wij als Joden kennen de ware God. Al mijn collega's niet. Het hangt nu van ons af!' Daniël gaat naar de koning en smeekt: 'Alstublieft, geef ons nog even tijd!' Dat doet de koning. Dan gaat Daniël naar zijn vrienden, en hij zegt: 'Kom op, vrienden, bid mee! Smeek God om Zijn barmhartigheid. We zijn van Hem afhankelijk. Helemaal!' Beseft u dat u, net als Daniël, zo'n sleutelfiguur bent in deze wereld? Dat wij dat zijn, als christenen? Sleutelfiguren? Daarnet noemde ik ál die angsten en onzekerheden. Waar moet het antwoord vandaan komen? Dat kan alleen van God komen! En wie wijst er nou op God, en op Zijn Woord, op de Bijbel? Dat moeten wij doen! Wie zou het anders doen? Wij zijn als christenen door God in deze wereld geplaatst als Zijn ambassadeurs! Wij zijn groepen om antwoorden te geven aan mensen in nood, in onzekerheid, mensen met zorg. Alleen God weet de nood áchter de nood. En alleen Hij heeft een antwoord op die nood áchter de nood. Als je onzeker bent over je uiterlijk, zit daaronder vaak een hunkering naar liefde, naar acceptatie. Alleen God kan dat diepste verlangen vervullen. Als u bang bent voor ziekte, voor aftakeling, zit daarachter vaak een heel diepe angst voor dood. Alleen God kan die angst wegnemen door Zijn belofte van eeuwig leven. Alleen God

heeft een antwoord op de nood áchter de nood. Ja... God heeft die antwoorden wel, maar wij als mensen toch niet? Daniël en zijn vrienden, ze beseffen: wij staan als mensen óók met lege handen! En juist daarom zijn ze er diep van doordrongen: 'We moeten bidden! Smeken tot God! Alleen Hij kan het antwoord geven!' En zo staan wij ook als gemeente in deze wereld. Daarom staat er elke week op de weekbrief een oproep: 'Wilt u meebidden dat we als gemeente een wegwijzer naar God mogen zijn?' Als iedereen dat bidt, elke dag één minuut, dan brengen we samen de nood van de mensen bij God, en samen brengen we de antwoorden van God bij de mensen. Bidt u mee? Bid jij mee? U denkt toch niet: 'Ja, een mooi idee!' en vervolgens vergeet u het weer? Net als Daniël zijn wij sleutelfiguren. Wij hebben de sleutel in handen om hulp te bieden aan mensen in nood: de sleutel van het gebed. U gebruikt 'm toch wel, die sleutel?

4. Gods antwoord: de toekomst is aan Hem!

Daniël en zijn vrienden, ze smeken tot God. En God geeft uitkomst! In een droom, een nachtgezicht, krijgt Daniël precies te zien wat Nabukadnezar zag, en hij krijgt ook inzicht in de uitleg daarvan. We hebben het gelezen: een métershoog beeld, gemaakt van verschillende metalen. Het glanst in de zon. Maar dan, opeens, dan raakt er ergens, op een heuvel, een steen los, zonder dat er een mensenhand aan te pas komt. Die steen gaat rollen en treft het beeld aan zijn voeten, voeten gemaakt van ijzer en leem. En dat hele beeld, dat stort in elkaar, het verpulvert, en de wind neemt het stof mee. Er is niets meer van te zien! Maar die steen, eerst nog zo klein, die gaat groeien, en het wordt een berg, die de hele wereld bedekt. Daniël geeft ook de uitleg. 'U, o koning, bent dat gouden hoofd!' Het Babylonische rijk. En dan komen er volgende rijken. De borst en de armen van zilver, daarvan zeggen de meeste uitleggers: dat is het rijk van de Meden en de Perzen. Dan de buik en de lendenen van het beeld, die zijn van koper. Dat slaat waarschijnlijk op het Griekse Rijk, van Alexander de Grote. Vervolgens zijn er de benen van ijzer, en ijzer, dat keiharde metaal, verwijst naar het Romeinse Rijk. Tenslotte zijn er die voeten: deels van ijzer, deels van leem. Nou, ijzer en leem, dat botert niet, dat vermengt niet. Je zou kunnen zeggen: dat laatste rijk, dat is het rijk van de verdeeldheid. Zó kijkt God blijkbaar naar de wereldgeschiedenis: de mensheid raakt steeds meer verdeeld. Het lukt niet om elkaar vast te houden. Nog nooit, in geen enkele eeuw, zijn zóveel mensen in oorlogen omgekomen, als in de 20e eeuw. En hoe zit het met die steen? Daniël zegt: 'God Zelf zal een Koninkrijk oprichten, dat in eeuwigheid stand zal houden.' En wie komt dat Koninkrijk stichten? De Messias! Over die steen hebben we daarnet gezongen, uit Psalm 118: de steen die door de bouwvakkers achteloos aan de kant werd gegooid, die is door God neergelegd als hoeksteen, als de centrale steen waarop Hij Zijn Koninkrijk bouwt. Die steen is niemand minder dan Jezus! In die droom van Nebukadnezar raakt die steen los, zonder dat er een mensenhand aan te pas komt. Zó is Jezus in de wereld gekomen. Niet voor niets is Hij geboren uit een maagd! Het was helemaal, 100 % Gods initiatief dat Jezus geboren zou worden. En in de gang van die steen, die naar beneden rolt, en dat beeld verpulvert, en dan uitgroeit tot een berg die de wereld bedekt, daarin zien we precies de weg die Jezus gegaan is, vanaf Zijn geboorte in Bethlehem tot de tijd dat Hij terug zal zijn op aarde, en dat Hij alle macht heeft, en alle tegenstand tegen Hem voorgoed gebroken is!

In die droom is dat één ononderbroken proces. Het is niet te stuiten, en het is onomkeerbaar.

En dát is nou precies het antwoord op al die vragen van daarnet! God Zelf werkt aan Zijn plan! God Zelf is bezig om Zijn Koninkrijk te vestigen! Vanaf die geboorte in Bethlehem is er een proces in werking gezet, dat niet te stoppen is, en niet te stuiten. Dat zou de dúivel wel willen, hij zou Jezus willen tegenhouden, maar dat kan niet! Niets, niets kan Hem tegenhouden, zelfs de hel niet met haar macht! Het Koninkrijk van God zal uiteindelijk allesomvattend zijn. We hebben gelezen in Filippenzen 2 over Jezus, die klein geworden is. Hij heeft 'de gestalte van een dienstknecht aangenomen' - zo'n kleine, onooglijke steen, die losraakt - 'Hij heeft Zich vernederd en is gehoorzaam geworden tot de dood, ja, tot de dood aan het kruis,' schrijft Paulus. 'Daarom (vers 9) heeft God Hem ook uitermate verhoogd en Hem de naam boven alle naam geschonken, opdat in de naam van Jezus zich alle knie zou buigen van hen die in de hemel, en die op de aarde en die onder de aarde zijn, en alle tong zou belijden: "Jezus Christus is Heer", tot eer van God de Vader!'

Hij zal Koning zijn, Hij zal heersen, Zijn licht zal alle duisternis overwinnen! Dit licht straalt over al onze onzekerheid en onze angst. Hoe moet het verder, in ons leven? En in het leven van anderen, met wie we te doen hebben? Hoe moet het verder, met jou als jongere? Met u, als oudere? Hoe moet het verder, in de drukte van je bestaan? Hoe moet het verder met je burens, met de mensen uit je straat? Deze droom geeft het antwoord. Met de nood achter je nood moet je bij God zijn. Hij is de enige die echte vrede geeft, echte rust.

Heeft Nebukadnezar die rust gevonden? Als je de rest van het boek Daniël leest, dan zeg je: 'Nee.' Nebukadnezar heeft heel veel last van zijn ego. Dat ego, dat veel te groot is. Maar intussen komt hij hier wel van zijn troon af, en hij werpt zich plat op de grond neer voor Daniël, vol bewondering en aanbidding. Ik denk dat héél even tot Nebukadnezar móét zijn doorgedrongen: werkelijk geluk, dat vind je niet in het heersen over miljoenen mensen. Werkelijk geluk, dat vind je in de diepste onderwerping aan de hoogste God. Alleen Hij geeft vrede in je ziel. Wat de toekomst ook brengt.

In Londen, in het British Museum, ligt een oude landkaart, getekend in 1525. Het is een kaart van de kust van Noord-Amerika, voorzover die op dat moment bekend was. De tekenaar van de kaart maakte een aantal heel bijzondere aantekeningen aan de randen van het bekende gebied, daar waar het onbekende begon. Er staat bijvoorbeeld: 'Hic sunt dracones', 'Hier zijn de draken'. En er staat ergens anders: 'Hier zijn de giftige schorpioenen'. En weer ergens anders: 'Hier zijn de reuzen'. Die kaart, die kwam rond 1800 in het bezit van Sir John Franklin. Franklin was marineofficier en ook ontdekkingsreiziger. En op die kaart zie je dat Franklin die aantekeningen over die draken en die giftige schorpioenen en die reuzen heeft doorgestreept. En wat schreef hij ervoor in de plaats: 'Here is God'. 'Hier is God'.

Waar je ook gaat, hoe de toekomst ook is: uiteindelijk is daar: God! Zijn Koninkrijk zal de hele wereld omvatten. Als je je afkeert van God, dan is dat een huiveringwekkende gedachte. Je zult Hem nooit kunnen ontlopen. Maar als je je naar Hem toekeert - en wáárom zou je dat nou niet doen?! - dan is altijd, áltijd, je toekomst in veilige handen. Zijn Koninkrijk zal hemel en aarde omvatten. Wat begonnen is in Bethlehem, dat is niet meer te stoppen. We gaan een goede toekomst tegemoet! Amen.